

สถานการณ์แรงงานนอกระบบในประเทศไทย

แรงงานนอกระบบ หมายถึง กลุ่มผู้ที่ใช้แรงงานที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทำงานโดยไม่มีสัญญาจ้างหรือไม่มีนายจ้างตามกฎหมายแรงงานหรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระและไม่ได้รับการคุ้มครอง ไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน และไม่มีค่าจ้างหรือค่าตอบแทนที่แน่นอน

ประเด็นที่ 1

แรงงานในประเทศ
เป็นแรงงานนอกระบบ
มากกว่าร้อยละ 50
และมีแนวโน้มลดลง

ประเด็นที่ 2

แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่เกินประถมศึกษา

กลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีการศึกษามี **แนวโน้มเพิ่มขึ้น**
อาจเป็นผลมาจากคนรุ่นใหม่มีความต้องการเป็นอิสระในการทำงาน
เนื่องจากคนมีการศึกษาสูงหรือมีทักษะเฉพาะจะเลือกที่จะไม่ทำงาน
ในระบบและมักมีสัญญากับนายจ้างเพียงระยะสั้น

ประเด็นที่ 3

แรงงานนอกระบบ
ช่วงอายุ
15-59 ปีขึ้นไป
มีแนวโน้มลดลง

ประเด็นที่ 4

อาชีพ 3 อันดับแรกของแรงงานนอกระบบ

ประกอบธุรกิจส่วนตัว

ช่วยธุรกิจครัวเรือน

ลูกจ้างเอกชน

แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีจำนวนชั่วโมงการทำงาน
ต่อสัปดาห์อยู่ในเกณฑ์ปกติคือ 40-49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ประเด็นที่ 5

ปัญหา 3 อันดับแรกของแรงงานนอกระบบ

ปัญหาจากการทำงาน

ค่าตอบแทน

ทำงานหนัก

ไม่ได้รับ
การจ้างงาน

ปัญหาจากสิ่งแวดล้อม/สถานที่ทำงาน

อริยาบถจากการทำงาน

ฝุ่นละออง คว้น กลิ่น

แสงสว่างไม่เพียงพอ

ปัญหาจากความไม่ปลอดภัย

การได้รับสารเคมี

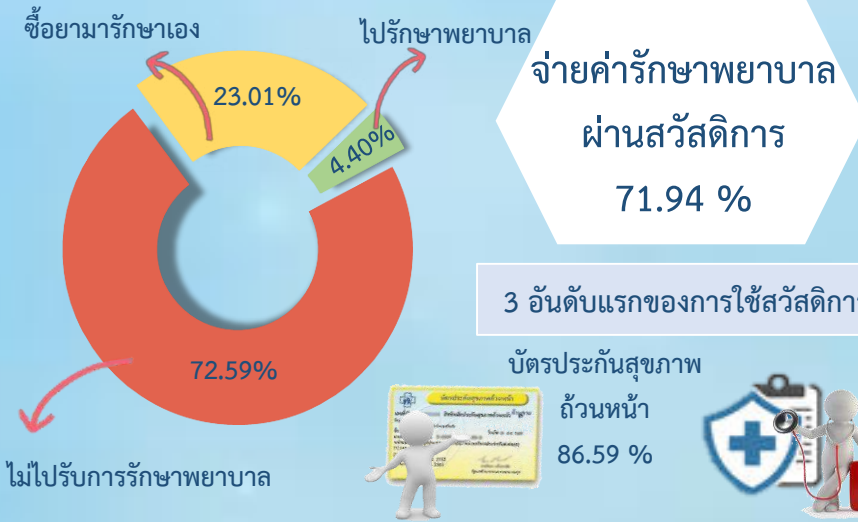

เครื่องจักร เครื่องมือ
ที่เป็นอันตราย

ทำงานในที่สูง / ใต้ดิน /
ใต้น้ำ

การรักษาพยาบาลของแรงงานนอกระบบที่ได้รับการบาดเจ็บ

แรงงานนอกระบบ เมื่อได้รับบาดเจ็บส่วนใหญ่จะไม่ไปรับการรักษาพยาบาล หากเข้ารับการรักษายาบาล มักจะจ่ายค่ารักษาพยาบาลผ่านสวัสดิการในการเบิกจ่าย โดยใช้ **สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า** มากที่สุด

สรุปสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน มาตรา 40 (แรงงานนอกระบบ) ตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2560

สรุปและข้อเสนอแนะ ตลาดแรงงานนับได้ว่าเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศไทยกว่าร้อยละ 50 เป็นแรงงานนอกระบบซึ่งขาดการคุ้มครองทางกฎหมายและไม่มียกเว้นค่าตอบแทนทำให้ขาดอำนาจในการเจรจาต่อรองส่งผลให้แรงงานนอกระบบต้องเผชิญปัญหาต่างๆ เช่น การขาดหลักประกันชีวิต หรือไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการต่างๆ ได้เท่าที่ควร ถึงแม้ว่าประกันสังคมมาตรา 40 จะครอบคลุมแรงงานนอกระบบแต่เนื่องจากการมีรายได้ที่น้อยและไม่แน่นอนทำให้ไม่สามารถส่งเงินสมทบได้และสิทธิประโยชน์น้อยกว่าแรงงานในระบบ ดังนั้น แนวทางการแก้ไขปัญหของแรงงานนอกระบบ จึงควรปรับโครงสร้างของเบี้ยประกันสังคม มาตรา 40 โดยขยายตามความสามารถของบุคคลและยืดหยุ่นการส่งเงินสมทบให้ขึ้นอยู่กับลักษณะรายได้หรือความสะดวก เพื่อให้แรงงานนอกระบบสามารถเข้าถึงสวัสดิการได้เพิ่มขึ้น